

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 511

van **SOFIE JOOSEN**

datum: 16 april 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Vermindering antibioticagebruik in de landbouw - Overleg met het federale en Europese niveau

Met het indienen van het voorstel van resolutie 572 van 10 november 2015 betreffende antibioticagebruik bij nutsdieren (*Parl.St.*, VI.Parl. 2015-2016), nr. 572/1) hield ik in de vorige legislatuur mee de pen vast voor een oproep tot de nodige ambities inzake het reduceren van antibioticagebruik bij nutsdieren. Een belangrijke uitdaging, zeker in deze tijden. Antibiotica kunnen dierenlevens redden en dierenleed voorkomen. Maar foutief gebruik leidt tot resistentievorming bij bacteriën. Zo worden ook wij immuun voor de antibiotica en zijn infecties moeilijker te behandelen. Dat kon de voorbije jaren al geregeld worden vastgesteld.

In antwoord op een vraag om uitleg van 18 december 2019 van collega Talpe gaf de minister een stand van zaken met betrekking tot de reeds ondernomen acties. Zij onderstreepte dat dit in fine behoorde tot de federale bevoegdheden: bij de Lambermont-staats hervorming in 2002 is de keuze gemaakt om het dierengezondheidsbeleid los te koppelen van het landbouwbeleid. Het eerste bleef een federale bevoegdheid, het tweede werd regionaal. De middelen en expertise om een dierengezondheidsbeleid te voeren, zitten dus bij de federale overheid.

De minister wees er op dat rond dierengezondheid en verantwoord antibioticagebruik door de landbouw twee Interreg-projecten werden ge(co)financierd. Ik citeer: "Het eerste project onderzoekt de antibioticaresistentie bij mens en dier. De onderzoeksgroep van professor Jeroen Dewulf, voorzitter van AMCRA, is hierin projectpartner. Het tweede Interreg-project onderzoekt het beheer van de rode vogelmijt in de pluimveehouderij. Daarnaast is het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) betrokken bij meerdere federale of Europese onderzoeksprojecten over dit thema."

1. In hoeverre is Vlaanderen betrokken bij het federale beleid inzake antibiotica-reductie bij nutsdieren? Is dit reeds voorwerp geweest van het interfederale landbouwoverleg? Is er ter zake duidelijke consensus tussen de federale en alle regionale overheden over de geformuleerde ambities en aanpak?
2. Ziet de minister nog bijkomende mogelijkheden voor Vlaanderen op het vlak van antibioticavermindering?
3. Wanneer worden resultaten verwacht met betrekking tot de Interreg-onderzoeken naar antibioticaresistentie en rode vogelmijt? Welke federale en Europese

onderzoeksprojecten worden concreet met Vlaamse betrokkenheid rond dit thema gevoerd?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 511 van 16 april 2020

van **SOFIE JOOSEN**

1. Het dierengezondheids- en dierengeneesmiddelenbeleid zijn exclusieve federale bevoegdheden. De dierlijke sector maakt deel uit van het Belgisch nationaal actieplan 'One Health' tegen antimicrobiële resistentie (AMR), dat in de loop van 2020 door de betrokken federale overheidsinstellingen ter validering zal worden voorgelegd aan de in deze bevoegde federale ministers en de betrokken interministeriële conferenties.
2. Uit het Europese thematische netwerkproject DISARM (Disseminating Innovative Solutions for Antibiotic Resistance Management) dat nog loopt tot eind 2021, zullen naar verwachting verschillende *best practices* kunnen afgeleid worden die tot een verdere reductie van het antibioticagebruik bij nutsdieren leiden. Alle best practices voor een verlaagd en rationeel antibioticagebruik zullen bekendgemaakt worden via korte abstracts en video's, handleidingen, events en een kennisdatabank op de DISARM-website (<https://disarmproject.eu>).
3. Over het Interreg-onderzoek naar antibioticaresistentie in Vlaanderen en Nederland kunnen reeds volgende (voorlopige) resultaten worden gerapporteerd. Deze zijn nog niet volledig omdat er nog steeds onderzoeken lopen en de finale publicaties nog moeten volgen:
 - op basis van de genom analyses kan worden besloten dat er andere types van resistentiegenen worden teruggevonden bij de dieren van de deelnemende pluimvee- en varkensbedrijven dan bij de humane populatie. Er zijn dus geen aanwijzingen voor grootschalige overdracht van antibioticaresistentie van de veehouderij naar mensen;
 - het voorkomen van antibioticumresistentie was op het moment van de studie in Nederland lager dan in Vlaanderen. Mogelijke verklaring hiervoor kan zijn dat de reductie van antibioticagebruik in Nederland eerder werd gestart en reeds verder is gevorderd dan in Vlaanderen;
 - resistentie tegen kritisch belangrijke antibiotica zoals ciprofloxacine en derde en vierde generatie (de zogenaamde ESBL (extended spectrum beta-lactamasen)-resistentie) cephalosporines, komt zowel in België als in Nederland meer voor bij pluimvee dan bij varkensbedrijven;
 - aantal positieve monsters voor ESBL-resistentie lag bij Belgische pluimveebedrijven hoger dan in Nederland.

Op het ILVO worden momenteel de volgende federale en Europese projecten uitgevoerd (of worden binnenkort opgestart):

- federaal onderzoeksproject AMRESMAN: Antibioticaresiduen, antibioticaresistente bacteriën en antibioticaresistentiegenen in mest, bodem en plant en de mogelijke blootstelling voor de mens;
- Europees thematisch netwerkproject DISARM (Disseminating Innovative Solutions for Antibiotic Resistance Management);
- Europees onderzoeksproject STAMINA: Demonstratie van intelligente beslissingsondersteuning voor pandemische crisis voorspelling en management binnen en over de Europese grenzen;
- Europees onderzoeksproject ROADMAP: Herdenken van beslissingssystemen over antibiotica in dierlijke productie.